

A nagymarosi templom

2010 május 13. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejt?zköd? Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Visegrád fellegvárával szemben, a Börzsöny és a Visegrádi-hegység közt áttör? Duna legsz?kebb kanyarulatánál fekszik a négyezer lakosú Nagymaros. A Szent István király által alapított 45 vármegye rangsorában elöl szerepelt Pilis megye, amelyet kezdetben még Visegrád, s?t Ó-Buda vármegyének is neveztek. Visegrád már a XIII. században fontos királyi központ volt, amelyhez IV. László király (1272–1290) ikerközségül hozzácsatolta a túlparti Nagymarost. Az Anjou uralkodók idején, amikor Visegrád az ország f?városává emelkedett, Maros is városi rangot és kiváltságokat kapott. Mez?városi privilégiumait Zsigmond, majd Mátyás király is több ízben meger?sítette az 1400-as évek folyamán. 1541-ben – Buda és az ország megszállását követ?en – a török csapatok felperzselték a Duna menti településeket. Nagymaros a háborús pusztítás és a járványok következtében évszázadokig jelentéktelen, gyéren lakott hellyé süllyedt.
A hódoltság után német ajkú telepesek érkeztek a Pilis vidékére. Az újjáéled? Marost a XVIII. században már gyakrabban említik Gross-Maroschként vagy Freistadtként, mint magyar nevén (Visegrád ekkortájt Plindenburgként szerepel a térképeken). Még a XX. század eleji népszámlálás is háromezernél több német lakost talált a nagyközségben.
A település utcahálózata, tágas f?tere ma is ?rzi az egykori városszerkezetet. A visegrádi révvel szemközt, a vasútállomás túloldalán álló plébániatemplom tekintélyes nagyságával és magas gótikus k?tornyával szintén a daliás id?ket idézi. A fontos folyami átkel?hely már az Árpád-korban egyházas falu volt, ám a román kori építkezésnek csupán egyetlen ablaknyi nyoma maradt a templom déli falán. A XIV. századi, majd Mátyás kori gazdasági konjunktúrát szépen tükrözi a plébániatemplom gótikus megnagyobbítása. A jókora hajó a nyolcszög három oldalával záródó szentélyben folytatódik, amelynek déli feléhez négyzet alaprajzú, támpilléres sekrestye járul. A szentély és a hajó – nagyrészt a kés?bbi barokk homlokzatból kiszabadított – ablakai szép arányú csúcsívekben találkoznak, sok helyütt érett gótikus k?rácsaik is megmaradtak. Épségben meg?rz?dött a torony alatti kapuel?tér bordás csillagboltozata, rajta az 1509-es évszámmal, itt még egy korabeli falfestmény is látható.
A templom legf?bb építészeti értéke maga a torony. Alul négyszöglet?, sarkain gyámokkal er?sített, a második emelett?l nyolcszög keresztmetszet?, az oldalélein faragott k? armírozás. Hasonló alakú, ebb?l a korból származó tornyokat láttunk – sorozatunk korábbi részeiben – Gyöngyössolymoson, Gyöngyöspatán és Isaszegen. Ezek a jellegzetes, Mátyás király uralkodása (1458–1480) idején épült nyolcszög? tornyok ott is, Nagymaroson is, másutt is a budavári Mária Magdolna-plébániatemplom divatot teremt? tornyát utánozzák.

Ludwig Emil, mno.hu

Ajánló